



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Waldemar Płóciennik (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **K.C.**

skazanego z art. 119 § 1 k.w. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 27 listopada 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp.

z dnia 17 listopada 2023 r., sygn. akt IV Ka 472/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Sulęcinie

z dnia 29 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 558/19,

uchyla pkt I. 2 zaskarżonego wyroku i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. w zw. z art. 5 § pkt 4 k.p.s.w. oraz art. 45 § 1 k.w. umarza postępowanie w odniesieniu do czynu zarzucanego K.C. w pkt III. aktu oskarżenia, a kosztami procesu w tej części obciąża Skarb Państwa.

Waldemar Płóciennik Dariusz Świecki Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

K.C. został oskarżony o to, że:

„I. w okresie od 26 kwietnia 2019 roku do 27 kwietnia 2019 roku w T. woj. [...], z parkingu samochodowego usytuowanego przy ul. [...] poprzez pokonanie zabezpieczeń zewnętrznych w postaci zamka samochodowego zabrał w celu krótkotrwałego użycia samochód osobowy marki O. o nr rej. [...] o wartości 800 złotych, a następnie w miejscowości K. woj. [...] porzucił go w stanie uszkodzonym narażając na utratę lub uszkodzenie, czym działał na szkodę H.O., tj. o czyn z art. 289 § 2 k.k.;

II. w okresie od 30 kwietnia 2019 roku do 1 maja 2019 roku w G. woj. [...], z parkingu samochodowego usytuowanego przy ul. M.(...) poprzez pokonanie zabezpieczeń zewnętrznych w postaci zamka samochodowego dokonał kradzieży z włamaniem samochodu osobowego marki V. o nr rej. (.) o wartości 700 złotych z zawartością wentylatora oraz zasilacza o wartości 1300 złotych, elektronarzędzi w postaci walizki z elektrowkrętarką firmy M. oraz dwoma bateriami litowymi, kompletu otwornic, wyrzynarki oraz przedłużacza o łącznej wartości 2000 złotych, a następnie w kompleksie leśnym w rejonie miejscowości P. woj. [...] dokonał zniszczenia mienia poprzez spalenie w/w samochodu, czym spowodował łączne straty w kwocie 4000 złotych na szkodę H.K., tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

III. w dniu 1 maja 2019 r. w T. woj. [...], ze stacji paliw „[...]” usytuowanej przy ul. [...], dokonał zaboru w celu przywłaszczenia oleju napędowego E. w ilości 86,48 litra o wartości 457,02 zł oraz benzyny E. w ilości 22,03 litra o wartości 116,54 zł powodując tym samym łączne straty w kwocie 574,02 zł na szkodę P., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.;

IV. w okresie od 16 czerwca 2019 roku do 19 czerwca 2019 roku w Ż. woj. [...] z garażu usytuowanego przy Os. Ż. poprzez pokonanie zabezpieczeń zewnętrznych w postaci kłódki oraz zamka drzwi garażowych dokonał kradzieży z włamaniem motoroweru marki Y. o nr rej. [...] o wartości 2000 złotych wraz z dowodem rejestracyjnym [...] czym działał na szkodę K.C., tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.;

V. w dniu 9 sierpnia 2019 roku w miejscowości Ż. woj. [...] na działce oznaczonej numerem [...] dokonał włamania do garażu poprzez wygięcie i oderwanie ściany garażu a następnie kradzieży z jego wnętrza kompletu kluczy nasadowych marki K. o wartości 700 złotych, kompletu kluczy marki T. o wartości 450 złotych, dwóch kompletów kluczy nasadowych marki N. o wartości 160 złotych, zestawu narzędzi składających się z pilników i innych o wartości 200 złotych, kompletu tytanowych wiertel o wartości 100 złotych, klucza dynamometrycznego o wartości 230 złotych, czym spowodował łączne straty w kwocie 1790 złotych na szkodę K.A.;

VI. w okresie od dnia 9 stycznia 2019 roku do dnia 10 stycznia 2019 roku na Os. Ż. w miejscowości Ż. woj. [...], dokonał włamania poprzez uszkodzenie drzwi od pomieszczenia biurowego mieszczącego się w bloku mieszkalnym oznaczonym numerem [...] o wartości 129 złotych, a następnie kradzieży z jego wnętrza drukarki atramentowej marki B. o wartości 300 złotych, kasetki z zawartością środków pieniężnych w kwocie 2251,79 złotych, czajnika marki A. wartości 30 złotych, ręczników papierowych o wartości 3,49 zł, kawy rozpuszczalnej Jacobs o wartości 20 złotych, skrzynki na narzędzia o wartości 10 złotych z zawartością kluczy do pomieszczeń Spółdzielni, wycieraczki gumowej o wartości 20 złotych oraz dowodu rejestracyjnego [...] na ciągnik rolniczy marki U. o nr rej. [...], czym spowodował łączne straty w kwocie 2764,28 zł na szkodę Spółdzielczej Gospodarki Mieszkaniowej w Ż., tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.”.

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 558/19, Sąd Rejonowy w Sulęcinie:

1. uznał oskarżonego za winnego popełnienia:

- czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku stanowiącego przestępstwo z art. 289 § 2 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,
- czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku stanowiącego przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

- czynu opisanego w pkt III części wstępnej wyroku stanowiącego przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. i za to na tej podstawie wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

- czynów opisanych w pkt IV, V i VI części wstępnej wyroku, przy czym ustalił, iż zostały one popełnione w ciągu przestępstw, tj. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na tej podstawie wymierzył mu karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzekł karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

1. zaliczył oskarżonemu na poczet kary łącznej okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
2. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz H.O. 300 złotych, H.K. 4000 złotych, P. 574,02 zł, K.A. 1790 złotych i Spółdzielczej Gospodarki Mieszkaniowej w Ż. 2764,28 zł;
3. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Opisane orzeczenie zaskarżone zostało apelacją obrońcy oskarżonego w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze (pkt I i II), w której zarzucono niewspółmierność i surowość orzeczonych kar jednostkowych i kary łącznej i wniesiono o zmianę wyroku poprzez nadzwyczajne złagodzenie wskazanych kar, ewentualnie ich obniżenie.

Wyrokiem z dnia 17 listopada 2023 r., sygn. akt IV Ka 472/23, Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 1. uchylił orzeczenie o karze łącznej z pkt II,
 2. przyjął, że czyn przypisany oskarżonemu w punkcie I tiret trzecie stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 119 § 1 k.w. wymierzył mu karę 30 dni aresztu,
 3. przyjął, że podstawę prawną orzeczonego na rzecz P. obowiązku naprawienia szkody stanowi art. 119 § 4 k.w. w zw. z art. 28 § 1 pkt 4 k.w.,

4. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności,
5. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy,
6. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i obciążył nimi Skarb Państwa.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżony został przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego w części dotyczącej rozstrzygnięć zawartych w pkt I ppkt 2 i 3. Powołując się na przepisy art. 111 k.p.s.w., art. 526 § 1 i 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. skarżący zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, a mianowicie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w., polegające na dokonaniu zmiany zaskarżonego apelacją obrońcy oskarżonego K.C. wyroku Sądu Rejonowego w Sulęcinie z dnia 29 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 558/19, poprzez przyjęcie w punkcie I ppkt 2, że czyn przypisany oskarżonemu w punkcie I tiret trzecie wyroku Sądu *a quo*, zakwalifikowany z art. 278 § 1 k.k. i popełniony w dniu 1 maja 2019 r., stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. i za to wymierzenie oskarżonemu na podstawie art. 119 § 1 kary 30 (trzydziestu) dni aresztu oraz przyjęcie w punkcie I ppkt 3, że podstawę prawną orzeczonego na rzecz P. obowiązku naprawienia szkody stanowi art. 119 § 4 k.w. w zw. z art. 28 § 1 pkt 4 k.w., pomimo zaistnienia w dacie wyrokowania przez Sąd odwoławczy negatywnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia karalności tego wykroczenia, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonych rozstrzygnięć zawartych w punkcie I ppkt 2 i 3 wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim i umorzenie postępowania w tym zakresie na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. wobec przedawnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim trafnie ustalił, że czyn zarzucony skazanemu w pkt III, a przypisany w wyroku Sądu Rejonowego w Sulęcinie w pkt I tiret trzecie stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 k.w., ponieważ w wyniku zmiany ustawy Kodeks wykroczeń (tekst jednolity Dz.U.2023.2219) od dnia 1 października

2023 r. czyn polegający na kradzieży mienia o wartości do 800 złotych, co miało miejsce w rozważanym wypadku, stanowi wykroczenie. Wymierzając skazanemu za to wykroczenie karę 30 dni aresztu Sąd odwoławczy nie dostrzegł jednak, że w dacie orzekania karalność tego wykroczenia uległa przedawnieniu. Czyn popełniony został w dniu 1 maja 2019 r., a Sąd Okręgowy orzekał w dniu 17 listopada 2023 r. Tymczasem z treści przepisu art. 45 § 1 k.w. wynika, że karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok, a jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, to karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu. W świetle tego przepisu karalność omawianego wykroczenia ustała w dniu 1 maja 2022 roku. W tej sytuacji Sąd Okręgowy winien stosownie to treści art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. uchylić wyroku Sądu pierwszej instancji, odnoszący się do omawianego czynu i umorzyć postępowanie w sprawie. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt I. 2 i 3) zaskarżonego kasacją wyroku zapadło zatem z rażącą obrazą wskazanych wyżej przepisów, co miało oczywisty i istotny wpływ na treść wydanego wyroku.

W opisanym stanie rzeczy należało na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. oraz art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. uchylić pkt I. 2 wyroku Sądu Okręgowego i postępowanie co do czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt III umorzyć z powodu przedawnienia jego karalności, a kosztami procesu w tym zakresie obciążyć Skarb Państwa. Uchylenie pkt I. 3 zaskarżonego wyroku, czego domagał się autor kasacji, było zbędne ze względu na jego akcesoryjny charakter. Uchylenie wyroku w przedmiocie odpowiedzialności skazanego za wykroczenie i umorzenie postępowania w tym zakresie spowodowało, że związane z tym czynem rozstrzygnięcie o obowiązku naprawienia szkody utraciło swój byt.

Waldemar Płóciennik Dariusz Świecki Eugeniusz Wildowicz

[WB]

r.g.